

Sygn. akt I ACz 1824/15

POSTANOWIENIE

dnia 21 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kościółek

Sędziowie: SSA Józef Wąsik (spr.)

SSA Zbigniew Ducki

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2015 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa W. M.

przeciwko (...) Bank S.A. w W. oraz Towarzystwu (...) S.A. we W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 czerwca 2015 r., sygn. akt I C 235/15

w przedmiocie własności

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie.

SSA Józef Wąsik SSA Wojciech Kościółek SSA Zbigniew Ducki

Sygn. akt I ACz 1824/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Krakowie stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę z powództwa W. M. przeciwko (...) Bank S.A. w W. oraz Towarzystwu (...) S.A. we W. przekazał do rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądowi Okręgowemu we W. W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji podał, iż bezspornie Sąd Okręgowy w Krakowie nie jest właściwy w niniejszej sprawie wedle przepisów o właściwości ogólnej (art. 30 k.p.c.), gdyż siedziba żadnego z pozwanych nie mieści się w obszarze właściwości tutejszego Sądu. W ocenie Sądu nie jest on również właściwy na podstawie przepisu art. 9 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej. Powód domaga się bowiem zwrotu tego co świadczył w wykonaniu umowy, która miała być zawarta przez powoda w warunkach błędu co do treści czynności prawnej (art. 84 k.c.). Właściwość Sądu Okręgowego w Krakowie nie wynika również w jego ocenie z przepisu art. 34 k.p.c. Powództwo o zapłatę wytoczone przez powoda nie jest bowiem powództwem o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, zmianę umowy, ani też ustalenie istnienia umowy, jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie. Nadto skoro powód, jak podaje w pozwie uchylił się od skutków prawnych swego oświadczenia woli o zawarciu umowy ubezpieczenia, to źródłem właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Krakowie nie mogły być również przepisy Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, na które powołał się powód.

Powód wywiódł zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Żalący podał, iż oczywistym jest, że jego roszczenie wynika z umowy ubezpieczenia i stosunku ubezpieczenia, gdyż pierwotnym źródłem roszczenia były zawarte przez niego umowy w oparciu, o które został objęty ochroną ubezpieczeniową. W dalszej kolejności powód wskazał, iż kwestia nieważności umowy i skuteczności uchylenia się od

jej skutków nie jest jedyną podstawą dla uwzględnienia roszczenia powoda, albowiem jest ono oparte o stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, które to roszczenie wynika z ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Żalący wskazał wreszcie, iż właściwość Sądu Okręgowego w Krakowie jest uzasadniona również w świetle przepisu art. 33 k.c. jako, iż umowa została zawarta z powodem w ramach oddziału strony pozwanej przy ul. (...) w K. na co wprost wskazują pieczętki widniejące na dokumentach podpisywanych przez powoda i działającego w imieniu pozwanych pracownika.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie powoda musiało odnieść skutek, gdyż rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji nie można było uznać za trafne. Dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia prawne nie są prawidłowe i w konsekwencji doprowadziły ten Sąd do błędnego wniosku, iż właściwym miejscowo do rozpoznania niniejszej sprawy jest Sąd Okręgowy we W., a nie Sąd Okręgowy w Krakowie.

Przepisy o właściwości przemiennej stwarzają dla strony powodowej udogodnienie polegające na tym, że według własnego uznania może wybrać jako sąd miejscowo właściwy inny sąd niż ten, który jest właściwy według przepisów o właściwości ogólnej i tym samym skierować sprawę do sądu korzystniejszej dla siebie położonego, pozbawiając równocześnie stronę pozwaną tej dogodności, jaką jest prowadzenie procesu przed sądem jej miejsca zamieszkania, pobytu lub siedziby. W celu skorzystania z właściwości przemiennej należy dochodzone roszczenie określić w sposób jednoznaczny, przez wyraźne wskazanie charakteru spornego stosunku prawnego, pozwalającego na zastosowanie tej instytucji. W niniejszej sprawie powód domaga się od pozwanych będących osobami prawnymi zwrotu tego co świadczył w wykonaniu umowy, która miała być podpisana przez powoda w warunkach błędu co do treści czynności prawnej (art. 84 k.c.) Sporna umowa zawarta została przez powoda w dniu 2 czerwca 2010 r. w (...) Bank S.A. Oddział w K. (k. 16-18 w aktach sprawy). W tej zatem sytuacji, jak słusznie wskazał żalący, właściwość Sądu Okręgowego w Krakowie uzasadniona jest już tym tylko faktem. Zgodnie bowiem z art. 33 k.p.c. powództwo o roszczenie majątkowe przeciwko przedsiębiorcy można wytoczyć także przed sąd, w okręgu którego znajduje się zakład główny lub oddział, jeżeli roszczenie pozostaje w związku z działalnością tego zakładu lub oddziału. Zgodnie natomiast z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1986 r. (sygn. akt II CZ 41/86) przeciwko bankowi prowadzącemu działalność na obszarze całego państwa, można wytoczyć powództwo o roszczenie majątkowe według siedziby oddziału wojewódzkiego, z którego działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 31 i 33 k.p.c.).

W konsekwencji Sąd Apelacyjny w Krakowie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. - podzielając powołany powyżej pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy - uchylił zaskarżone postanowienie

SSA Józef Wąsik SSA Wojciech Kościołek SSA Zbigniew Ducki